

Memurin kanununun 32 inci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında $\frac{1}{490}$ numaralı kanun lâiyhası ve Memurin Kanunu Muvakkat Encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Şube 1

Sayı $\frac{6}{2006}$

12/5/929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Memurin kanununun 32 inci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 1/5/929 tarihli içtimanda Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası, olbaptaki tezkere suretile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş,arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

Memurin kanununun memurların ticaret ve sanatla işigal edemeyecekleri hakkındaki sekizinci maddesi, maddei mezkûre hükmüne muhalefet edenler hakkında ne yapılacağına dair hiç bir sarahatı tazammun etmediğinden ve türk ceza kanununun 238 inci maddesi, memurların dairesi memuriyetleri dahilinde havayici zaruriye ticaretiyle işigal etmelerini tecrim eylemekte olduğundan ve her nakadar 27 teşrinievvel 333 tarihli kararname münderecatındaki müeyyede memurin kanununun salifüzzikir maddesinde musarrah fili ticarete tekabül etmekte isede memurinin sanatla işigalleri hakkındaki cezaî ahkâm dahi yeni ceza kanunu ile ilga edildiğinden memurin kanununun sekizinci maddesinde ef'ali memnuadan addedilen ticaret ve alelittlak sanat ile işigal eden memurin hakkında tatbik edilecek müeyyedei kanuniye mevcut olmadığı ve bu hususu ise bazı memurinin vazifei memuriyetle hiç bir veçhile kabili telif olmayan ticaret ve sanatla işigal eylemeleri gibi netayicin hudusuna meydan vermek itibariyle mahaziri adideyi mucip olacağı cihetle ticaret ve sanatla işigal eden veya şirketlerde vazife deruhte eden memurların birinci defa sınıf tenzili tekerrürü halinde memuriyetten ihraç suretiyle tecziye edilecekleri hususunun memurin kanununun sekizinci maddesine tezyili zarurî görülmüş ve merbut kanun lâiyhası bu esas üzerinden tanzim edilmiştir .

Şurayi Devletın esbabı mucibesi

Hususî bir kanun olması hasebile Türk ceza kanunile ahkâmı ilga edilmemiş olan memurinin ticaretle işigalden memnuiyeti hakkındaki kararnamede memurinin sınaatla işigalleri halinde bir ceza tertip edildiği gibi ceza kanununun 238 inci maddesi de bir hali mahsus ifade etmekte olduğundan memurin kanununun sekizinci maddesi kuvvei müeyyedesiz kalmakta ve bu sebeple Maliye Vekâletinin teklifi muvafık görülmektedir.

Ancak bu gibi inzibati cezalar memurin kanununun 26 - 34 üncü maddelerinde ve bir fasıl dahilinde cemedilmiş olduğu halde yeni vazedilecek cezaî fıkranın sekizinci maddeye ilâvesi memurin kanununun insicamını bozacağından iki fıkra halinde memurin kanununun 32 ve 33 üncü maddelerine ilâvesi muvafık görülmüş ve fıkralar o suretle yazılmıştır.

2 Teşrinievvel 333 tarihli kararnamenin memurinin ticaretle iştigalleri halinde tekerrür nazarı dikkaet alınmaksızın derhal bir daha hizmeti Devlette istihdam edilmemek üzere tart edilmesi gibi umumî harbin icap ettirdiği ağır bir cezayî havi olması ve devamı meriyeti halinde yeni tanzim olunan fıkralarla taaruzu tabii bulunması itibarile bu kararnamenin ilgası hakkında bir fıkra ilâve olunmuştur.

Esasen memurinin ticaret veya sınaatle iştigallerinin (ceza kanununun 238 inci maddesindeki hali mahsus müstesna olmak üzere) hukuku umumiyeye taalluku pek az olup memurin kakkında hususî kanunlarda mevcut inzibatî müeyyedelerle men edilmesi kâfi bulunmakta ve hatta ceza kanunumuzun iktibsa edildiği İtalyan ceza kanunnuda da bu hususta bir ceza mevcut bulunmaktadır.

Kanun mevddı cezaiyeyi havi bulunmasına binaen tarihi neşrinden muteber olması muvafık olmayıp kanunların neşri ilâmı hakkındaki kavaidi umumiyeye tabi tutulması münasip görülmüş ve bu sebeple Maliye Vekâletinin teklif ettiği ikinci madde çıkarılmıştır.

Maliye Vekâletinin 30-4-929 tarih ve ¹⁹⁸⁸⁴/₄₁₁ numaralı tezkere suretidir

Hazinece tanzim edilip Şurayı Devletçe tadil edilmiş olan merbut kanun lâyihası tetkik olundu.

Hazinece tanzim edilen kanun lâyihası memurin kanununun sekizinci maddesine bir fıkra ilavesi hakkında idi.

Şuray Devletce bu gibi inzibati cezalar bir fasıl dahilinde toplanmış olduğundan bu fasıl haricinde başka bir maddeye bir fıkra ilavesi mezkûr kanunun insicamını bozacağı mülâhaza edilmiş ve bu sebeple mezhûr kanunun inzibatî eezalara müteallik fasıl dahilindeki 32 ve 33 üncü maddelerine birer fıkra ilavesile bu maksadın temin edileceği dermeyan edilerek bu suretle-tadilat yapılmıştır.

Şurayı Devletin bu tadilâtı hazinece de muvafık görülmüştür.

Yalnız memurin kanununun 27 inci maddesinde (26 inci maddede zikrolunan cezalar-dan her birinin üç defa tekerürü bir derece daha ağır cezayı müstelzindir) denilmesine göre 33üncü maddeye ilâvesi dermeyan edilen fıkraya artık lüzüm görülmemektedir. Aksi hal bu fıkranın 27 inci madde ile tearuz etmesini mucip olacaktır. Binanenaleyh mezkûr lâyihanın 33 üncü maddeye fıkra ilavesinden sarfınazr edilmek soiretil merbut şekilde olmasına musaade buyurlmas arz olunur efenm.

T. B. M. M.

M. K. M. Encümeni

Karar № 28

Esas № ¹/₄₉₀

30-V-1929

Memurin Kanunu Muvakkat E. mazbatası

YÜKSEK REİSLİÖE

13-V-1929 tarihinde Encümenimize havale buyrulan memurin kanununun 32 inci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkındaki kanun lâyihası Mâliye Vekâleti muamelat ve kavanin müdürü Edip Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Memurin kanununun sekizinci maddesinde « memurlar ticaret ve sanatlle iştigal edemezler » denilmekte olmağla beraber hilâfında hareket edenler hakkında ne muamele yapılacağı kanunda musarrah olmadığından ve 2 teşrini evvel 333 tarihli kararname umumî harbin icap ettirdiği ağır bir hükmü ihtiva ettiği gibi Türk ceza kanununun 238 inci maddesi memurların yalnız dairei memuriyetleri dahilinde havayıcı zaruriye ticaretille iştigallerini menetmekte olup bunun haricindeki muamelâtı ticariyeyi nazarı itibare almadığından memurların bu hususî şekil haricinde ticaret ve sanatlle iştigalleri memnuiyetini de kanunî bir müeyyedeyle rapptetmek lüzumunda müttetik olan encümenimiz « ticaret ve sanayi müesseselerinde » çalışmayı da ticaret ve sanattan adderek memurin kanununun 8 inci maddesine « şirketlerde » kilimesinden sonra « ticaret ve sanayi müesseselerinde Kaydının ve mezkûr kanunun 32 inci maddesine Hükümetin teklifi veçhile » « 8 inci maddede yazılı memnu fiilleri irtikâp etmek » ibaresinin ilâvesini ve 2 teşrinievvel 333 tarihli kararnamenin de mülga olduğuna dair bir madde tedvinini muvafık görmüştür. Tanzim olunan maddeler Heyeti Umumiyenin nazarı tasvibine arz olunur.

Âza	Âza	Âza	Âza	Kâ.	M. M.	Memurin K. Mu. E. Reisi
Kırklareli	Bayezit	Eskişehir	Bordur	Afyon	Erzincan	Tekirdağ
Şevket	İhsan	Sait	Vahit	İzzet Ulvi	Abdülhak	M. Faik

Hükümetin teklifi

18 mart 929 tarih ve 788 numaralı memurin kanununun 32 inci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında kanun

BİRİNCİ MADDE — Memurin kanununun 32 inci maddesine aşağıdaki fıkra ilâve olunmuştur.

(Sekizinci maddede yazılı memnu ef'ali irtikâp etmek)

İKİNCİ MADDE — 2 teşrinievvel 1333 tarihli kararname mülğadır.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Da. V.	M. M. V.	Ad. V.	Bş. V.
Ş. Kaya	M. Abdülhalik	M. Esat	İsmet
Mf. V.	Ma. V.	Ha. V. V.	
Cemal Hüsnü	Ş. Saracoğlu	Ş. Saracoğlu	
S. İ. M. V. V.	İk. V.	Na. V.	
Recep	Rahmi	Recep	

Memurin Kanunu Muvakkat Encümeninin tadilatı

18-mart-1929 takih ve 788 numaralı memurin kanununun 8 inci ve 32 inci maddelerine birer fıkra ilâvesi ve 2 teşrini evvel 333 tarihli kararnamenin ilgası hakkında kanun

MADDE 1 — Memurin kanununun sekizinci maddesinin üçüncü fıkrasının « şirketlerde kelimesinden sonra aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir.

« Ticaret ve sanayi müesseselerinde »

MADDE 2 — Memurin kanununun otuz ikinci maddesine aşağıdaki fıkra ilâve olunmuştur:

« Sekizinci madde de yazılı fiilleri irtikâp etmek »

MADDE 3 — 2-teşrini evvel - 333 tarihli kararname mülğadır.

MADDE 4 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.